

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 210.529 van 20 januari 2011
in de zaak A. 175.350/VII-36.347.**

In zake : El Hassan KARROUA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Filip De Preter
kantoor houdend te Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST,
vertegenwoordigd door de Brusselse Hoofdstedelijke regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Masureel
kantoor houdend te Brussel
Eugène Smitsstraat 28-30
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 28 juli 2006, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Milieucollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 31 mei 2006 waarbij het beroep van de verzoeker tegen de beslissing van de leidend ambtenaar van het Brussels Instituut voor Milieubeheer houdende oplegging van een administratieve geldboete, ontvankelijk maar ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Eric Lanckswaert heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoeker heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2010.

Staatsraad Eric Brewaeyts heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip De Preter, die verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Patrick Masureel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswaert heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 8 december 2004 vraagt de politie van Elsene aan het Brussels instituut voor milieubeheer (hierna: BIM) te controleren of de verzoeker geen inbreuk maakt op de reglementering omdat hij op het terrein naast zijn woning allerlei zaken opslaat.

4. Een ambtenaar van het BIM stelt op 21 februari 2005 proces-verbaal op. Daarin wordt onder meer vermeld dat op het betrokken terrein zonder vergunning afvalstoffen worden opgeslagen en dat er zonder milieuvergunning wordt geëxploiteerd.

5. Het proces-verbaal wordt op 3 maart 2005 overgemaakt aan het parket te Brussel. Op dezelfde datum wordt een kopie aan de verzoeker gestuurd.
6. De verzoeker wordt op 8 maart 2005 door het BIM in gebreke gesteld om de afvalstoffen te verwijderen en een bodemonderzoek uit te voeren.
7. Het parket van Brussel seponeert het dossier, omdat de zaak is overgemaakt aan de ambtenaar die is belast met het opleggen van een administratieve geldboete.
8. Het BIM deelt op 12 oktober 2005 aan de verzoeker mee dat het een administratieve geldboete wil opleggen. De verzoeker wordt uitgenodigd schriftelijk zijn verweermiddelen mee te delen of een hoorzitting te vragen.
9. Bij beslissing van 16 februari 2006 legt het BIM de verzoeker een administratieve geldboete van 1.250 euro op. In deze beslissing wordt uiteengezet welke voorschriften de verzoeker heeft miskend.
10. Op 1 april 2006 stelt de verzoeker beroep in bij het milieucollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij deelt onder meer mee dat hij van eerdere briefwisseling niets heeft begrepen omdat hij de Franse taal onmachtig is.
11. Met een aangetekende brief van donderdag 18 mei 2006 wordt de verzoeker uitgenodigd op de zitting van het Milieucollege die zal plaatsvinden op maandag 22 mei 2006, om te worden gehoord. Hij verschijnt niet.
12. Op 1 juni 2006 wordt de bestreden beslissing van 31 mei 2006 aan de verzoeker ter kennis gebracht.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

13. Wanneer een administratieve overheid een rechtsonderhorige een administratieve geldboete oplegt met toepassing van een in een wet, decreet of ordonnantie gestelde sanctieregeling, en de wetgever de bevoegdheid om daarvan kennis te nemen niet heeft opgedragen aan een justitiële rechter, is de Raad van State in de regel bevoegd om die administratieve geldboete te toetsen met toepassing van de algemene bevoegdheid die hij heeft om te oordelen of een maatregel van de overheid al dan niet met machtsoverschrijding is genomen. Artikel 6.1 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955, noch enige andere verdrags- of grondwettelijke bepaling vereisen dat een administratieve geldboete die een straf uitmaakt in de zin van deze bepaling, uitsluitend door een rechter van de rechterlijke orde wordt opgelegd en beoordeeld. Behalve wanneer de sanctie een vrijheidsstraf zou inhouden volstaat het dat de overtreder beschikt over een volwaardig jurisdictioneel beroep. Zelfs wanneer de Raad van State de beslissing waarbij de administratieve geldboete wordt opgelegd enkel kan vernietigen, zal na een vernietigingsarrest het bestuur in principe een nieuwe beslissing moeten nemen, en kan het daarbij de hoogte van de boete desgevallend aanpassen. Bovendien werd er, vooraleer een annulatieberoep bij de Raad van State wordt ingesteld, reeds een bestuurlijke procedure doorlopen waarin ook in een bestuurlijk beroep is voorzien, zodat reeds daar een mogelijkheid bestond om de wettigheid en de opportuniteit van de opgelegde geldboete, inclusief de hoogte ervan, te betwisten

V. Onderzoek van de middelen

Standpunten van de partijen

14.1. De verzoeker voert in een tweede middel onder meer de schending aan van artikel 39bis van de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke regering van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de

vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu, en van de hoorplicht en het evenredigheidsbeginsel als beginselen van behoorlijk bestuur.

14.2. In de memorie van antwoord stelt de verwerende partij dat de hoorplicht van voormeld artikel 39bis aan geen enkele oproepingstermijn is gebonden, en dat de verzoeker, nadat hij telefonisch om een hoorzitting had verzocht, door het Milieucollege is opgeroepen.

14.3. De verzoeker betoogt in de memorie van wederantwoord onder meer dat het horen niet afhankelijk kan worden gemaakt van een uitdrukkelijk verzoek daartoe en dat de oproeping door het milieucollege manifest laattijdig is gebeurd.

Hij voegt in de laatste memorie nog toe dat het laattijdig oproepen van de verzoeker ook afbreuk doet aan het tegensprekelijk karakter van de behandeling voor het milieucollege, nu de verwerende partij wel was vertegenwoordigd op de hoorzitting.

14.4. In de laatste memorie merkt de verwerende partij op dat de oproepingstermijn inderdaad kort was, maar dat uit het geheel van de concrete omstandigheden van de zaak blijkt dat deze korte termijn niet als een schending van de hoorplicht kan worden beschouwd. Zij staat nog uitvoerig stil bij de feiten, waaruit volgens haar blijkt dat de verzoeker gedurende de gehele procedure slechts twee maal iets van zich heeft laten horen. Zij stelt dat de verzoeker ook uitstel had kunnen vragen. Zij doet eveneens gelden dat de verzoeker, spijts zijn beweerde ongeletterdheid, voldoende op de hoogte was van de hoorzitting. Volgens de verwerende partij zou de verzoeker niet hebben willen meewerken aan de procedure en handelde hij in strijd met de beginselen van behoorlijk burgerschap.

Beoordeling

15. Artikel 39bis van de ordonnantie bepaalt dat in geval van beroep bij het Milieucollege tegen een beslissing die veroordeelt tot de betaling van een administratieve geldboete, dit college de eiser of zijn raadsman op hun verzoek hoort.

Deze bepaling schrijft de hoorplicht voor, maar bepaalt niet de wijze waartop deze concreet wordt uitgeoefend. Het optreden van de verwerende partij moet op dat vlak getoetst worden aan de verplichtingen die het bestuur op grond van het beginsel van de hoorplicht moet nakomen. Dat de verzoeker, zoals de verwerende partij beweert, gedurende de gehele bestuurlijke procedure slechts twee maal van zich liet horen ontslaat de verwerende partij er niet van om de beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de hoorplicht, in acht te nemen.

De hoorplicht als beginsel van behoorlijk bestuur vereist dat de betrokkene over een voldoende termijn beschikt om zijn verweer voor te bereiden, zodat de oproeping ook een redelijke termijn moet laten om dat verweer voor te bereiden.

Te dezen werd de verzoeker met een aangetekende brief van donderdag 18 mei 2006 opgeroepen. De verzoeker kan die brief ten vroegste op vrijdag 19 mei 2006 hebben ontvangen. Tussen de ontvangst van de brief en het verhoor op maandag 22 mei 2006 is er te dezen een termijn die onredelijk kort is om enerzijds de nodige schikkingen te nemen om ter zitting te verschijnen of zich te laten vertegenwoordigen en anderzijds om een gedegen verweer voor te bereiden. Gedurende de korte tijd die hem werd gegund had de verzoeker zelfs niet de mogelijkheid om in behoorlijke omstandigheden een uitstel te vragen. Als de voorbereidingstijd zo kort is als in het voorliggende geval kan men niet, zoals de verwerende partij het doet, zonder meer stellen dat iemand niet wil meewerken aan de bestuurlijke procedure.

De ordonnantiegever acht het horen in het kader van de administratieve beroepsprocedure van een voldoende belang opdat er op zijn minst de mogelijkheid toe zou worden geboden. Indien de overheid, zoals te dezen het geval is, onvoldoende tijd laat voor een gedegen voorbereiding van de hoorzitting, komt zij tekort aan de hoorplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Het middel is in die mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad van State vernietigt de beslissing van het Milieucollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 31 mei 2006 waarbij het beroep van de heer KARROUA tegen de beslissing van de leidend ambtenaar van het Brussels Instituut voor Milieubeheer houdende oplegging van een administratieve geldboete, ontvankelijk maar ongegrond wordt verklaard.**
- 2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.**
- 3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twintig januari tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Luc Hellin